

GENEL BİLGİLER

Resmi adı:	Ekvador Cumhuriyeti
Yönetim şekli:	Cumhuriyet
Başkent:	Quito (1,4 milyon)
Önemli şehirler:	Quito (1,4 milyon), Guayaquil (1,9 milyon), Cuenca (277 bin), Santo Domingo (200 bin), Machala (198 bin), Manta (183 bin)
İdari yapı:	24 Eyalet
Komşuları:	Kolombiya, Peru
Yüzölçümü:	276.840 km ²
Nüfus:	14,7 milyon
Resmi Dili:	İspanyolca
Etnik Gruplar:	Melez (%65) (Amerikan Kızılderili ve beyaz), Amerikan Kızılderili (%25), İspanyol ve diğer (%7), Siyahi (%3)

SIYASİ GÖRÜNÜM

24 Mayıs 1822 tarihinde İspanya'dan bağımsızlığını kazanan Ekvador'un yürürlükteki Anayasası, 20 Ekim 2008'de kabul edilmiştir.

Ekvador'da Devlet Başkanı aynı zamanda Başbakanlık görevini de yürütmektedir. Dört yılda bir yenilenen seçimlerle ve halkoyuyla seçilen Devlet Başkanı, Bakanlar Kurulu üyelerini atama yetkisine sahiptir. 124 üyeli Ekvador Parlamentosu'na milletvekilleri 4 yıllık bir dönem için seçilmektedir.

1996-2006 yılları arasında 7 Cumhurbaşkanı'nın değiştiği Ekvator'da, **2006 yılı sonunda yapılan seçimlerle sol eğilimli bir ekonomist olan Rafael Correa Cumhurbaşkanı seçilmiştir.** Rafael Correa'nın genel siyasi tutumu, Venezuela Devlet Başkanı Chavez ve Bolivya Devlet Başkanı Evo Morales ile benzer sosyal devlet uygulamaları ve devletin ekonomiye müdahalesinin artırılması çerçevesinde şekillenmiştir. 2008 referandumunda kabul edilen Anayasa değişiklikleri, cumhurbaşkanına meclisi fesh etme ve tek başına ekonomi politikaları yürütmeyi içeren geniş yetkiler tanımış, Cumhurbaşkanı Correa'ya 2017 yılına kadar görevine devam edebilecek şekilde başkanlığa yeniden aday olmasına olanak sağlamıştır. Cumhurbaşkanı Correa özellikle dar gelirli kesimlerin desteğini kazanmıştır. **Devlet Başkan Yardımcısı ise Mayıs 2013'ten beri Jorge David Glas Espinel'dir.**

Ülke idari açıdan 24 eyaletten oluşmaktadır.(Azuay, Bolivar, Canar, Carchi, Chimborazo, Cotopaxi, El Oro, Esmeraldas, Galapagos, Guayas, Imbabura, Loja, Los Rios, Manabi, Morona-Santiago, Napo, Orellana, Pastaza, Pichincha, Santa Elena, Santo Domingo de los Tsachilas, Sucumbios, Tungurahua, Zamora-Chinchiye).

EKVADOR EKONOMİSİ

Güney Amerika'nın batısında ve Pasifik Okyanusu kıyısında yer alan, Kolombiya ve Peru ile komşu olan Ekvador'un başkenti San Francisco de Quito'dur. Ekvador, batıda kıyı düzlüklerinin, orta kesimlerde And Dağlarının ve volkanların, doğuda ise vahşi Amazon ormanlarının yer aldığı zengin bir topografik yapıya sahiptir. Ülke topraklarının %5,7'si ekilebilir topraklardan, %4,8'i ise düzenli hasat sağlanan alanlardan oluşmaktadır.

Yaklaşık 14 milyon nüfusa sahip olan Ekvador'da nüfus artış hızı %1,4, yaş ortalaması 25,7'dir. Nüfusun %30'u 0-14 yaş arasında, %64'ü 15-64 yaş arasında, %6'sı ise 65 yaşın üstündedir. Okur-yazarlık oranı yaklaşık %91'dir. 2010 yılı verilerine göre ülke nüfusunun %67'si kentlidir.

2010 yılı itibarıyla 4,6 milyon civarındaki toplam işgücününün %8'i tarım, %21'i sanayi ve %70'i hizmetler sektöründe istihdam edilmektedir. Nüfusun %33'ü yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. İşgücü piyasası diğer Latin Amerika ülkeleri gibi esnek değildir. 2008 Anayasası, saatlik ve yarı-zamanlı çalışma koşullarını sınırlandırmıştır. 6-15 yaş arası zorunlu eğitim şarttır, ancak kırsal bölgelerde eğitim oranı daha düşüktür.

Ekvador'un başlıca doğal kaynaklarına bakıldığında petrol, balıkçılık, kereste ve hidroelektrik enerjisi ön planda yer almaktadır. Ülkenin başlıca tarım ve hayvancılık ürünleri; muz, kahve, kakao, pirinç, patates, manyok (tapioca) ve şeker kamışı olmakla beraber; et ve süt ürünleri üretiminin yanı sıra balıkçılık da yaygındır. Ülke sanayisi petrol, gıda işleme, tekstil, ahşap ve kimya sanayi ağırlıklıdır.¹

Ekonomik Göstergeler

	2011 ^a	2012 ^b	2013 ^b	2014 ^b
Nominal GSYİH (milyar \$)	78,2	81,4	87,2	94,5
Reel GSYİH Artışı (%)	7,8	4,8	3,6	4,4
Kişi Başı GSYİH* (ABD \$)	9,702	10,206	10,625	11,139
Sanayi Üretimi Artışı (%)	10,1	5,8	3,1	4,0
Brüt tarımsal üretim artışı (%)	6,4	4,0	3,0	3,3
Ham Petrol ve LNG Üretimi ('000 v/g)	499,6	503,6	508,1	513,2
İşsizlik Oranı (ort, %)	6,0	4,9	5,5	5,3
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	4,5	5,1	4,3	4,5
Kredi Faiz Oranı (%)	8,3	8,2	8,7	8,8
Mal İhracatı, fob (milyar Dolar)	23,1	23,7	25,4	28,9
Mal İthalatı, fob (milyar Dolar)	23,2	24,0	25,8	29,7
Cari Denge (milyar Dolar)	-0,3	-1,2	-1,4	-1,6
Cari Denge GSYİH'nin %'si)	-0,3	-1,5	-1,6	-1,7
Dış Borç (yıl sonu; milyar Dolar)	18,6	17,7	19,3	20,7
Döviz Kuru, Sucre:ABD\$ (ort)	25.000	25.000	25.000	25.000
Döviz Kuru, US\$:€ (yıl sonu)	1,33	1,26	1,23	1,24

a Gerçekleşen b EIU tahmini c EIU öngörüsü * Satın Alma Gücü Paritesi ile

Kaynak: EIU Ecuador Main Country Report, Ocak 2012.

Ekvador'un Dış Ticaret Göstergeleri (1000 Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2003	6.038.494	6.534.323	-495.829	12.572.817
2004	7.606.116	7.861.007	-254.891	15.467.123
2005	9.869.357	9.608.701	260.656	19.478.058
2006	12.727.796	12.113.558	614.238	24.841.354
2007	13.800.364	13.565.297	235.067	27.365.661
2008	18.510.599	18.685.546	-174.947	37.196.145
2009	13.724.285	15.093.254	-1.368.969	28.817.539
2010	17.489.922	20.590.848	-3.100.926	38.080.770
2011	22.345.204	24.286.061	-1.940.857	46.631.265
2012	23.763.704	25.196.519	-1.432.815	48.960.223

Kaynak: ITC Trademap.

¹ İGEME Aralık 2011 Ekvator Ülke Raporu

Ekvador, dış ticaretinin önemli bir kısmını tercihli ticaret anlaşmaları imzaladığı ve ortak bir kültüre sahip olduğu Latin Amerika ülkeleriyle gerçekleştirmektedir. Kolombiya, Meksika, Peru ve Şili gibi bölge ülkelerinin son dönemde pazardaki paylarını artırdığı görülmektedir. Ülkenin dış ticaretindeki öncelikleri, ihrac pazarlarının ve ürünlerinin çeşitlendirilmesidir. Nitekim Kuzey ve Güney Amerika ülkeleri Ekvador'un ihracatının %76'sını, Avrupa ülkeleri ise %20'sini oluşturmaktadır; ihracat petrol ve madencilik ürünleri ağırlıklı bir yapı sergilemektedir. Ülkenin ithalatında ise Kuzey ve Güney Amerika ülkelerinin toplam payı %67'yi bulmaktadır. Ekvador'un ihracat rakamları 2009 yılına kadar istikrarlı bir şekilde artmış ancak küresel kriz ve ülke içinde yaşanan olaylar nedeniyle 2009 yılında ülke ihracatında %26, ithalatında %19, dış ticaret hacminde ise %20 küçülme yaşanmıştır. 2010 yılında ise dış ticaret göstergelerinin iyileştiği görülmektedir. Nitekim ihracatta %27, ithalatta %36 oranında artış kaydedilmiştir. Ekvador, 2010 yılı itibarıyla Latin Amerika ve Karayip ülkeleri arasında ihracatta ve ithalatta %2 payla 8. sıradadır.²

Pasifik Okyanusu kıyısında yer alması ve Panama Kanalı'na yakınlığı dolayısıyla stratejik bir konuma sahip olan Ekvador'da, 1999-2000 yıllarında yaşanan ekonomik kriz sonrasında yoksulluk önemli ölçüde artmış, bankacılık sistemi zarar görmüş ve ülke borçlarını ödeyemez hale gelmiştir. Nitekim bölgenin en yoksul ülkelerinden olan ve nüfusunun yarısından fazlasının yoksulluk sınırının altında yaşadığı ülkede en zengin %10'luk kesim, en fakir %10'luk kesimden 37 kat daha fazla gelir elde etmektedir.

Ülke ekonomisi temel olarak petrol, tarım, balıkçılık, madencilik (özellikle altın ve bakır), tekstil, gıda işleme ve mobilya sektörlerine dayalı bir yapı içerisindedir. Ülkede resmi para birimi olarak ABD Doları'nın kullanılması, Latin Amerika ülkelerinin bir kısmındaki kur kaynaklı sıkıntıların bertaraf edilmesini sağlarken; ekonomik büyümenin ağırlıklı olarak petrol üretimine ve fiyatlarına bağlı olması ise belirsizliğe yol açmaktadır. Nitekim Latin Amerika'nın en yüksek petrol rezervine sahip ülkelerinden olan Ekvador, kamu gelirlerinin %40'ını, ihracat gelirlerinin ise %61'ini bu sektörden elde etmektedir. Petrol ve elektrik sektörleri devletin kontrolü altındadır.³

Sektörlere Göre Dış Ticaret

Ekvador'un İhrac Ettiği Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2011	2012
	Tüm Ürünler	22.345.204	23.763.704
2709	Ham Petrol	11.802.653	12.715.552
0803	Muz (Taze/Kurutulmuş)	2.246.350	2.047.520
0306	Kabuklu Hayvanlar	1.176.453	1.242.959
2710	Petrol Yağları Ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar	1.033.870	863.593
0603	Buket Yapmaya Elverişli/Kesme Çiçek Ve Tomurcuklar	679.902	718.961

² İGEME Aralık 2011 Ekvator Ülke Raporu

³ İGEME Aralık 2011 Ekvator Ülke Raporu

1604	Hazırlanmış/Konserve Edilmiş Balıklar; Balık Yumurtası Ve Havyar	870.254	1.108.563
1801	Kakao Dane Ve Kırıkları (Ham/Kavrulmuş, Bütün/Kırık)	471.652	339.558
8703	Otomobil, Steysin Vagonlar	153.846	187.777
8704	Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	192.919	251.311
1511	Palm Yağı Ve Fraksiyonları (Kimyasal Olarak Değiştirilmemiş)	302.175	296.641
0304	Balık Filetoları Ve Diğer Balık Etleri (Taze /Soğutulmuş/ Dondurulmuş)	137.113	165.302
2101	Kahve, Çay Ve Paraguay Çayı Hülasesi, Esans, Konsantreleri Ve Müstahzarları	143.209	184.301
2301	Et, Sakatat, Deniz Hayvanı Vs. (Yemeye Uygun Olmayan) Unu, Pelleti, Kıkırdakları	119.529	165.302
4011	Kauçuktan Yeni Dış Lastikler	60.622	69.704
2008	Et, Sakatat, Deniz Hayvanı Vs. (Yemeye Uygun Olmayan) Unu, Pelleti, Kıkırdakları	119.529	115.721
1805	Kakao Tozu (İlave şeker/digger tatlandırıcıları içermeyen)	31.562	28.392
2009	Meyve Ve Sebze Suları (Fermente Edilmemiş, Alkol Katılmamış)	71.059	103.317
7321	Demir-Çelik Soba, Ocak, Izgara, Ocak, Mangal Vb. Ev Eşyası	85.844	115.408
1516	Hayvansal ve Bitkisel Yağlar vb. Fraksiyonları	44.215	41.594
7108	Altın (Ham, Yarı İşlenmiş, Pudra Halinde)	131.305	387.514
0303	Balıklar (Dondurulmuş)	106.726	86.673
0804	Hurma, İncir, Avokado Ve Guava Armudu, Mango, Mangost (Taze/Kurutulmuş)	65.996	66.112
0901	Kahve; Kahve Kabuk Ve Kapıcıları	115.349	74.829
2707	Yüksek Sıcaklıkta Taşkömürü Katranının Damıtılmasından Elde Edilen Yağlar ve Diğer Ürünler	75.218	195.572
0302	Balık (Taze/Soğutulmuş)	50.769	65.624
7321	Demir-Çelik Soba, Ocak, Izgara, Mangal vb. Ev Eşyası	85.844	115.408
1704	Kakao İçermeyen Şeker Mamulleri (Beyaz Çikolata Dahil)	47.434	44.605
4410	Yonga Pano Vb. Levhalar	54.988	64.316
3920	Plastikten Diğer Levha, Yaprak, Pelikül Ve Lamalar	48.389	57.855
2401	Yaprak Tütün Ve Tütün Döküntüleri	41.672	45.289
2007	Reçel, Jöle, Marmelat, Meyve Püresi ve Pastları	42.274	40.479
4407	Uzunlamasına Kesilmiş, Biçilmiş Ağaç; kalınlığı>=6mm	82.703	77.045
7404	Bakır Hurda Ve Döküntüler	47.382	52.752
4412	Kontrplaklar, Kaplama Panolar, Benzeri Kaplama Ağaçlar	25.713	35.046
1516	Hayvansal Ve Bitkisel Yağlar Vb. Fraksiyonları	16.220	29.003
1804	Kakao Yağı	24.549	28.308
0710	Sebze, Pişirilmiş (Dondurulmuş)	44.215	41.594
2309	Hayvan Gıdası Olarak Kullanılan Müstahzarlar	37.327	32.363
8702	Toplu Halde Yolcu Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	39.898	40.479

Ekvador'un İthal Ettiği Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2011	2012
	Tüm Ürünler	24.286.061	25.196.519
2710	Petrol Yağları Ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar	2.857.294	2.887.082
8703	Otomobil, Steysin Vagonlar	876.870	764.541
2707	Yüksek Sıcaklıkta Taşkömürü Katranının Damıtılmasından Elde Yağlar Ve Diğer Ürünler	1.533.650	2.052.774
8704	Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	610.774	691.764
3004	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar (Dozlandırılmış)	761.998	788.806
2711	Petrol Gazları Ve Diğer Gazlı Hidrokarbonlar	858.551	644.451
8517	Telli Telefon-Telgraf İçin Elektrikli Cihazlar	500.119	440.936
8471	Otomatik Bilgi İşlem Makineleri, Üniteleri	330.806	402.864
7304	Demir/Çelikten (Dökme Hariç) Dikişsiz Tüp, Boru, İçi Boş Profil	352.358	347.062
8528	Televizyon Alıcıları, Video Monitörleri Ve Projektörler	266.437	309.703
8708	Kara Taşıtları İçin Aksam, Parçaları	280.112	293.053
3808	Haşarat Öldürücü, Dezenfekte Edici, Zararlıları Yok Edici	215.708	232.003
4011	Kauçuktan Yeni Dış Lastikler	223.263	246.510
0303	Balıklar (Dondurulmuş)	275.286	168.725
8429	Dozerler, Greyder, Skreyper, Ekskavatör, Küreyici, Yükleyici vb.	203.830	238.588
2304	Soya Fasulyesi Yağı Üretiminden Arta Kalan Küspe Ve Katı Atıklar	253.148	251.667
3901	Etilen Polimerleri (İlk Şekillerde)	221.029	217.149
7208	Demir/Çelik Sıcak Hadde Yassı Mamulleri-Genişlik 600 mm.den Fazla	268.870	255.860
8544	İzole Edilmiş Tel, Kablo; Diğer İzole Edilmiş Elektrik İletkenleri; Fiber Optik K.	238.196	249.321
8502	Elektrojen Grupları, Rotatif Elektrik Konvertisörleri	223.712	126.197
1001	Buğday Ve Mahlut	220.798	203.139
8443	Matbaacılığa Mahsus Baskı Makineleri, Yardımcı Makineler	182.345	186.856
8413	Sıvılar İçin Pompalar, Sıvı Elevatörleri	130.687	149.635
8429	Dozer, Greyder, Skreyper, Ekskavatör, Küreyici, Yükleyici vb.	203.830	238.588
3102	Azotlu Mineral/Kimyasal Gübreler	194.311	191.609
7210	Demir/Çelik Yassı Mamul, Kaplı, Sıvanmış (600 mm.den Geniş)	156.255	147.006
1005	Mısır	183.255	118.703
8701	Traktörler	133.491	175.093
8430	Toprak, Maden, Cevheri Taşıma, Ayırma, Seçme vb İş Makinaları	105.893	236.920
3907	Poliasetaller, Diğer Polieterler, Epoksit-Alkid Reçineler Vb (İlk Şekilde)	141.141	142.119

1507	Soya Yağı Ve Fraksiyonları (Kimyasal Olarak Değiştirilmemiş)	142.778	138.450
3002	İnsan Ve Hayvan Kanı, Serum, Aşı, Toksin Vb. Ürünler	139.068	146.797
8418	Buzdolapları, Dondurucular, Soğutucular, Isı Pompaları	121.660	119.026
8431	Ağır İş Makine Ve Cihazlarının Aksamları, Parçaları	97.230	133.721
8421	Santrifüjle Çalışan Kurutma, Filtre, Arıtma Cihazları	114.280	114.871
9018	Tıp, Cerrahi, Dişçilik, Veterinerlik Alet ve Cihazlar	149.630	146.432
8711	Motorsiklet, Mopetler, Motorlu Bisikletler, Sepetler	85.316	106.131
8481	Muslukçu, Borucu Eşyası-Basınç Düşürücü, Termostatik Valf Dahil	105.330	136.137
8414	Hava-Vakum Pompası, Hava/Gaz Kompresörü, Vantilatör, Aspiratör	92.919	123.865

Kaynak: ITC Trademap

Ülkeler Göre Dış Ticaret

2010 yılı itibarıyla Ekvador'un ihracat gerçekleştirdiği başlıca pazarlar ABD, Panama, Peru, Venezuela, Şili, Kolombiya'dır. ABD, Ekvador'un ihracatının %35'inin; yukarıda sayılan altı ülke ise %70'inin yöneldiği pazarlardır. Türkiye, Ekvador'un ihracatında %0,1 pay ile 37. sırada yer almaktadır.

Ekvador'un İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 Dolar)

Ülke Adı	2010	2011	2012
Tüm Ülkeler	17.489.922	22.345.204	23.763.704
ABD	6.077.496	10.034.710	10.636.664
Şili	846.629	899.213	2.048.287
Peru	1.335.590	1.724.356	1.989.350
Kolombia	793.062	1.023.209	1.051.763
Venezuela	973.960	1.473.870	1.001.223
Panama	2.139.170	1.035.753	921.711
Rusya Fed.	596.657	699.889	685.609
Japonya	401.977	348.854	651.275
İtalya	582.412	580.380	492.630
İspanya	354.200	416.175	436.758
Çin	328.738	191.850	388.714
Almanya	320.264	491.941	373.403
Hollanda	331.553	211.782	234.986
Fransa	206.359	211.782	234.986
Belçika	244.398	264.956	198.586
Birleşik Krallık	84.399	139.062	161.885
El Salvador	183.810	225.706	147.511
Honduras	76.326	185.082	142.308
Vietnam	3.504	50.248	138.028

Brezilya	51.407	89.561	135.382
-----------------	--------	--------	---------

Kaynak: ITC Trademap.

2010 yılı itibarıyla Ekvador'un ithalatında önde gelen ülkeler; ABD, Kolombiya, Çin, Peru, Panama, Güney Kore, Brezilya, Meksika ve Japonya olarak sıralanmaktadır. ABD ülke ithalatının %28'ini, yukarıda sayılan dokuz ülke ise toplamda %70'ini oluşturmaktadır. Türkiye, Ekvador'un ithalatında %0,1 pay ile 42. sırada yer almaktadır.

Ekvador'un İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 Dolar)

Ülke Adı	2010	2011	2012
Tüm Ülkeler	20.590.848	24.286.061	25.196.519
ABD	5.736.443	5.138.353	6.773.936
Çin	1.606.562	3.326.991	2.810.684
Kolombiya	2.022.329	2.108.100	2.190.194
Panama	1.027.241	1.471.602	1.662.995
Peru	1.035.594	915.136	1.127.950
Brezilya	853.815	949.896	925.333
Meksika	727.609	1.070.892	888.276
G.Kore	896.907	946.701	789.883
Japonya	692.676	900.948	727.654
Şili	564.254	529.108	625.138
İspanya	268.831	322.080	610.836
Almanya	475.647	650.255	589.167
Birleşik Krallık	76.948	188.313	485.655
Arjantin	584.879	559.187	477.617
Hindistan	131.830	258.310	442.549
Belçika	297.115	116.210	325.540
Tayland	311.502	256.465	313.142
Kanada	265.177	313.649	307.016
İtalya	274.640	331.649	282.311
Venezuela	549.762	962.091	239.293

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca Sektörler

Tarım ve Hayvancılık

Tropikal iklimin hakim olduğu Ekvador'da tarım sektörü GSYİH'nin yaklaşık %6,3'ünü, toplam işgücünün ise yaklaşık %8'ini oluşturmaktadır. Olumsuz doğa şartları ve verimsizlik, tarım sektörünün gelişiminin önündeki en büyük engellerdir.

Dünyanın en büyük muz tedarikçisi, bölgenin de en büyük kesme çiçek üreticisi ve ihracatçısı olan Ekvador, hayvancılık ve balıkçılık sektörlerinde de oldukça gelişmiştir. Kahve, kakao, piriç, patates, manyok ve şeker kamışı ise ülkede üretilen diğer başlıca

tarım ürünleridir. Ayrıca, lifleri dokumacılıkta kullanılan kapok ağacı, yaprakları Panama Şapkası'nın yapımında kullanılan toquilla önemli tarım ürünleri arasındadır.

Ekvador'un ihracat ürünleri arasında muz, konserve balık ve karides önemli yer tutmaktadır. Muzun 2006-2010 yılları arasında Ekvador ihracatındaki ortalama payı %10,5'tir. Karidesin aynı dönemde %4,2 oranında; konserve balığın ise %4,4 oranında ihracatta payı vardır.⁴

Sanayi

Ekvador endüstrisindeki sektörlerin başında petrol, gıda işleme, tütün, balıkçılık, madencilik, tekstil, mobilya ve kimya gelmektedir. 2010 yılında Ekvador sanayi üretimi artış hızı yaklaşık %2'dir. İmalat sanayi içinde önemli bir paya sahip olan otomotiv sektörü, 2009 yılında yaşanan küresel krizden olumsuz etkilenerek araç satışlarının 2009 yılında %38 oranında azaldığı belirtilmektedir.

Madencilik

Zengin altın, bakır, gümüş, demir, kurşun, çinko, uranyum, magnezyum, fosfat, kireçtaşı, kaolin, mermer ve sülfür rezervlerine sahip olan Ekvador'da, madencilik sektörü yeni yeni gelişmektedir. Güneydeki Zamora-Chinchi, El Oro ve Azuay eyaletleri madenciliğin geliştiği bölgedir. Ayrıca "Oriente" adı verilen doğudaki Amazon bölgesinde ve kara sularında petrol rezervleri ve az miktarda doğal gaz rezervleri yer almaktadır. Ülkede petrol üretiminin 1970'li yıllarda başladığını belirtilmektedir.

Petrol ve Doğal Gaz Verileri

Ham Petrol	
Üretim (milyar varil/gün)	504.000 (2012 tahmini)
İhracat (milyar varil/gün)	366.000 (2012 tahmini)
İthalat (milyar varil/gün)	154.000 (2012 tahmini)
Kanıtlanmış Rezervi (milyar varil/gün)	6.6 (1 Ocak 2013 tahmini)
İşlenmiş Petrol	
Üretimi (milyar varil/gün)	198.700 (2012 tahmini)
Tüketimi (milyar varil/gün)	280.000 (2012 tahmini)
İhracatı (milyar varil/gün)	28.000 (2012 tahmini)
İthalatı (milyar varil/gün)	111.000 (2012 tahmini)
Doğal Gaz	
Üretimi (milyon m ³)	330 (2012 tahmini)
Tüketimi (milyon m ³)	330 (2012 tahmini)
İhracatı (milyar m ³)	0 (2012 tahmini)
İthalatı (milyar m ³)	25.000 (2012 tahmini)
Kanıtlanmış Rezervi (milyar m ³)	8.0 (1 Ocak 2012 tahmini)

⁴ İGEME, Aralık 2011 Ekvator Ülke Raporu

İnşaat

Ekvador inşaat endüstrisi 2009 yılında %5,4 büyüme kaydetmiştir. Bu büyümenin 2010 yılında %4,5 olduğu tahmin edilmekte, 2011 yılı için de %4 oranında büyüme beklenmektedir. 2012-2015 yılları arasında ise ortalama %2,3'lük bir büyüme hızı öngörülmektedir. Ülkenin altyapısının zayıf olması sebebiyle bu alanda büyük potansiyel mevcuttur.

Ülkedeki siyasi karışıklığın yaratmış olduğu tedirginlik dış borç ve kredi temininde sıkıntılar doğurmaktadır. Bu sebeple Ekvador'daki inşaat sektöründeki dış yatırım boşluğun Çin'li yatırımcılar tarafından doldurulması beklenmektedir.

Turizm

Ekvador And yükseklerindeki en küçük ülkedir. Turizm açısından da volkanik manzaraları, yağmur ormanları, kolonyel mimarisi, plajları ve Galapagos Adaları ile büyük bir potansiyele sahiptir. Ülkeyi her yıl çoğunluğu Kolombiya, Peru ve ABD kökenli olan yaklaşık 1 milyon turist ziyaret etmektedir.

Ulaştırma ve Telekomünikasyon Altyapısı

Ekvador'da 2010 yılı itibarıyla 12 adet havaalanı bulunmaktadır. Ülkenin toplam kara yolu uzunluğu 43.670 km'dir. Ülkenin demir yolu uzunluğu yaklaşık 965 km'dir. 41 adet uluslararası ticari limana sahip olan Ekvador'un başlıca limanları; Esmeraldas, Guayaquil, Manta ve Puerto Bolivar'dır.

Ülkedeki sabit hat abonelerinin sayısı 2 milyon, mobil telefon kullanıcılarının sayısı ise 13,6 milyon civarındadır. Ülke genelinde bilgisayar sahipliğinin Şili, Brezilya ve Arjantin gibi diğer bölge ülkelerine kıyasla düşük olması nedeniyle internet kullanım oranı düşüktür. İnternet abonelerinin sayısı 2010 yılı itibarıyla 68.000 olup, internet kullanıcılarının sayısı 3,4 milyon olarak kaydedilmiştir.

Enerji

Ekvador, ihracat gelirlerinin yaklaşık %40'ını ve kamu gelirlerinin %65'ini petrolden elde etmektedir. 2000-2006 yılları arasında ülke ekonomisinde ortalama %5,5 büyüme sağlanmış, 2008 yılında ise küresel petrol fiyatlarındaki artışla %7,2'lik bir büyüme hızı yakalanmıştır. 2009 yılında Ekvador ekonomisinin %0,4'lük bir büyüme sergilemesinde de küresel ekonomik krizin ve petrol fiyatlarındaki düşüşün etkisi önemlidir.

Günlük yaklaşık 500.000 varillik üretim ile Ekvador, dünya petrol üretiminde 32. sıradadır. Petrol ihracatında ise günlük 347.000 varil ile 37. sırada yer almaktadır. Ülkenin 6,5 milyar varil kanıtlanmış petrol rezervi bulunmaktadır.

Doğal gaz kaynakları açısından bakıldığında, 2008 yılındaki 260 milyon metreküplük üretim ile Ekvador 71. sırada olup, kanıtlanmış rezervleri itibarıyla da 8 milyar m3 ile 82. sıradadır. Ekvador Hükümeti, Ocak 2010'da petrol araştırmalarının ve üretiminin artırılması amacıyla Yeni Hidrokarbon Yasası çıkarmıştır. Bu alanda, 1,2 milyar Dolarlık yatırım beklenmektedir. 2 milyar Dolar değerinde olan ve maliyetinin büyük kısmı Çin hükümeti tarafından karşılanacak Coca Codo Sinclair Hidroelektrik Santrali faaliyete geçtiğinde, ülkenin enerji ihtiyacının %45'ini karşılayacaktır.⁵

Elektrik Kullanım İstatistikleri

Üretimi (milyar kws)	21.84 (2010 tahmini)
Tüketimi (milyar kws)	14,92 (2009 tahmini)
İhracatı (milyar kws)	14.1 (2009 tahmini)
İthalatı (milyar kws)	1,3 (2009 tahmini)

Kaynak: CIA The World Factbook.

Bankacılık

Ekvador, 2000 yılında ABD Doları'nı resmi kur olarak kabul etmiştir. Dolarizasyon ile kur riskinin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır. Ekonomik Dönüşüm Yasası ile bankaların denetimi sıkılaştırılmıştır. Ekvador ile ticaret yapan iş adamları ABD bankaları ve diğer küresel bankalar ile çalışabilmektedir. Banka ve Sigortacılık Şirketleri Denetim Kurulu (Superintendencia de Bancos y Seguros), 1927 yılından bu yana finans sistemini denetlemekle görevli kurumdur.

Ekvador'da Yabancı Yatırımlar

Ekvador'da yabancı yatırımlar geleneksel olarak petrol sektöründedir. Andean Petrol Boruhattı gibi büyük çaplı projeler ile petrol arama ve işleme gibi faaliyetler, bu yatırımlarda etkili olmuştur. Madencilik şirketlerinin ilerleyen yıllarda maden arama aşamasından üretime geçmesiyle, bu alandaki yabancı yatırımların da hızla artması beklenmektedir. Telekomünikasyon, ticaret, hizmetler ve tarım sektörlerine yönelik yabancı yatırımlar da giderek artmaktadır.

Tek seferlik büyük çaplı yatırımlara rağmen, doğrudan yabancı yatırım girişi genel olarak düzenli bir seyir izlemektedir. 2009 yılında ülkeye 318 milyon Dolar değerinde net DYY girişi gerçekleşmiştir. İmalat (%40), ulaştırma, depolama ve telekomünikasyon (%28) ve ticaret (%24) net DYY girişlerinde aslan payını alan sektörlerdir.

2010 yılında kaydedilen %10,8 artıştan sonra 2011-2012 yıllarında yabancı yatırımlardaki artışın yavaşlaması beklenmektedir. Mevcut yatırımcılar kriz döneminde stoklamaya yönelmiş ve yeni makine alımlarını ertelemişlerdir. Ancak büyük altyapı ve hidroelektrik santrali projeleri sayesinde özellikle enerji sektöründe gelişim

⁵ İGEME, Aralık 2011 Ekvator Ülke Raporu

beklenmektedir. Ancak uzun vadede özel şirketlerin petrol sektöründe yatırım yapamamaları, Kolombiya ve Peru gibi bölge ülkelerinin hem AB hem de ABD gibi önemli ülkelerle Ticaret Anlaşması imzalama sürecinde daha hızlı yol almaları nedeniyle Ekvador'un gelişimi bu ülkelere kıyasla daha sınırlı olacaktır.⁶

Ülkeler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Ülke	2006	2007	2008	2009	2010
Net DYY Girişi	271	194	1.005	318	157
Net DYY Girişi/ GSYİH (%)	0,7	0,4	1,9	0,6	0,3
Panama	67	77	73	118	136
Kanada	-252	49	44	53	79
Çin	12	85	47	56	45
Uruguay	15	2	-32	-12	40
Bahamalar	-17	-117	-25	-2	39
Hollanda	38	8	-4	5	17
İspanya	7	85	129	73	16
Venezuela	0	16	20	8	14
Peru	-7	3	32	14	13
Kolombiya	20	21	25	-6	13
İtalya	0	11	17	1	11
Brezilya	370	100	46	3	10

Kaynak: Ekvador Merkez Bankası

Sektörler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Sektör	2006	2007	2008	2009	2010
Petrol/Madencilik	-117	-103	244	-6	159
İmalat	90	99	206	127	123
Ticaret	32	92	121	75	70
Hizmetler	89	85	141	-24	66
İnşaat	8	20	49	-14	28
Sosyal Hizmetler	29	17	16	20	22
Tarım	48	25	19	52	9
Elektrik	7	12	-8	0	-6,5
Ulaştırma ve Telekomünikasyon	83	-52	217	88	-314

Kaynak: Ekvador Merkez Bankası

Türkiye-Ekvador Ekonomik İlişkileri

Türkiye ile Ekvador arasındaki ticarete denge geleneksel olarak ülkemiz aleyhine açık vermektedir. İki ülkenin ticaret hacmi 2008 yılında en üst noktaya ulaşarak 172 milyon Dolar olarak gerçekleşmiş, aynı yıl söz konusu ülkeye ihracatımız 68 milyon Dolar'a ulaşmıştır. 2009 yılında dünya ticaretindeki daralmanın da etkisiyle %76 oranında

⁶ İGEME, Aralık 2011 Ekvator Ülke Raporu

azalan ihracatımız, 2010 yılında ise yeniden artış trendine girerek %113 oranında artmıştır. 2011 yılında ise, Ekvador'a ihracatımız %42,7 artarken, bu ülkeden ithalatımız %30 artmış ve dış ticaret açığı ülkemiz aleyhine 53 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir.⁷

Türkiye - Ekvador Dış Ticaret Göstergeleri (milyon Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2001	4.647.487	5.362.845	-715.358	10.010.332
2002	5.041.492	6.431.042	-1.389.550	11.472.534
2003	6.038.494	6.534.323	-495.829	12.572.817
2004	7.606.116	7.861.007	-254.891	15.467.123
2005	9.869.357	9.608.701	260.656	19.478.058
2006	12.727.796	12.113.558	614.238	24.841.354
2007	13.800.364	13.565.297	235.067	27.365.661
2008	18.510.599	18.685.546	-174.947	37.196.145
2009	13.724.285	15.093.254	-1.368.969	28.817.539
2010	17.489.922	20.590.848	-3.100.926	38.080.770
2011	22.345.204	24.286.061	-1.940.857	46.631.265
2012	23.763.704	25.196.519	-1.432.815	48.960.223

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye Ekvador'un ihracatında %0,1 payla 36. sırada bulunmaktadır. Demir-çelik (çubuk, profil ve filmaşın), buzdolabı, traktör, kabuklu meyveler, kauçuk lastik, etilen polimerleri, işlenmiş petrol ürünleri, takım tezgahları, ortopedik cihazlar, ilaç, kara taşıtları aksamı, cam eşya, kauçuktan boru ve eşyalar, izole tel ve kablolar bu ülkeye ihracatımızda öne çıkan başlıca ürün gruplarıdır.

Türkiye'nin Ekvador'a İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2011	2012
	Tüm Ürünler	50.122	51.306
7216	Demir/alaşimsız çelikten profil	12.850	14.761
7214	Demir/çelik çubuklar (sıcak haddeli, dövülmüş, burulmuş, çekilmiş)	13.622	9.770
8701	Traktörler	2.501	2.455
8504	Elektrik transformatörleri, static konvertisörler, endüktörler	180	2.098
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1.204	1.532
0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	1.280	1.394
8514	Yi-laboratuvarlarda kullanılan elektrik ocak ve fırınları vb	0	981

⁷ İGEME, Şubat 2012 Ekvator Ülke Raporu

8454	Tav ocakları, döküm potaları, külçe kalıpları, döküm makineleri	69	873
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, mücehhez tablolar	1	776
4009	Vulkanize edilmiş kauçuktan boru ve hortumlar ve donanımları	368	645
2712	Vazelin; paraffin, yağlı mum, ozakerit, linyit mumu, turbumu vb	829	601
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	443	580
3004	Tedavide(korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış))	452	501
7208	Demir/çelik sıcak hadde yassı mamulleri; genişlik 600mm'den fazla	365	477
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	3.094	411
8418	Metalleri dövme, işleme, kesme, şataflama presleri, makineleri	707	381
8462	Seramik emaye/cam sanayinde kullanılan boya, sır, cila vb	224	364
3207	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb	281	362
3917	Diğer şekillerdeki vulcanize edilmemiş kauçuk, bundan eşyalar	388	354
4006	Hidrojen peroksit	296	340
2847	Yontulmaya, inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan hariç)	121	340
6802	Ortopedik cihazlar, kırıklara mahsus cihazlar, işitme cihazları vb	602	323
9021	Masa, mutfak, tuvalet, ev tezyinatı vb için cam eşya	392	294
7013	Toprak, taş, metal cevheri vb Ayıklama, eleme vb için makineler	3	277
8474	Tohumları temizleme, ayırma, öğütme, işleme makine ve cihazları	66	268
8437	Pamuk (dikiş hariç) ipliği (ağırlık: >%85 pamuk; toptan)	169	254
5206	Lif levha, orta yoğunlukta	0	253
4411	Tıpta, cerrahide, dişçilikte vb kullanılan mobilyalar	307	252
9402	Enzimler, müstahzar enzimler	99	230
3507		49	227
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	86	209
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam, parçaları	147	190
8451	Dokuma maddelerini yıkama, kurutma, ütüleme makine ve cihazları	53	167
9403	Diğer mobilyalar vb aksam, parçaları	349	147
2529	İzole edilmiş tel, kablo; digger izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optic kablo	2	140

8421	Feldispat, lösit, nefelin ve siyenit nefelin; florspat	61	134
8477	Santrifüjle çalışan kurutma, filter, arıtma cihazları	102	122
6804	Değirmen taşı, bileği taşı, parlatma, bileme taşları	0	121
8426	Gemi vinçleri, maçunalar, halatlı vinçler, döner köprüler	0	119
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb ürünler	91	117

Kaynak: ITC Trademap

Tarım ve gıda ürünleri, 2011 yılı itibarıyla Ekvador'a ihracatımızda %3 pay teşkil ederken, söz konusu ülkeden gerçekleştirdiğimiz ithalatın %98'sini oluşturmaktadır. Dünyanın en büyük muz üreticisi olan Ekvador'dan ithalatımızın %92'sini muz oluşturmaktadır. Kahve, tekstil aksesuarları, meyve konserveleri, elektriksiz fırınlar, tütün, kuru meyveler, kesme çiçek, tropik meyveler ve kakao ise bu ülkeden ithal edilen diğer başlıca ürün gruplarıdır. Ekvador'un 2010 yılı ithalatında 41. sırada yer alan Türkiye'nin payı %0,2'dir.⁸

Türkiye'nin Ekvador'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1000Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2011	2012
	Tüm Ürünler	102.867	105.652
803	Muz (Taze/Kurutulmuş)	95.085	96.840
2101	Kahve, Çay ve Paraguay Çayı Hülasesi, Esans, Konsantreleri ve Müstahzarları	3.833	4.279
9606	Düğme, Çitçit, Yapışan Fermuar, Düğme Kalıbı, vb Aksami, Parçaları	2.030	1.669
2008	Başka Yerinde Belirtilmeyen Meyve Ve Yenilen Diğer Bitki Parçaları Konserveleri	437	555
8417	Sanayi ve Laboratuvar İçin Fırınlar; Elektriksiz	392	
2401	Yaprak Tütün ve Tütün Döküntüleri	299	414
8435	Şarap, Meyve Suları vb İçin Kullanılan Presler, Fulvarlar vb	0	6
603	Buket Yapmaya Elverişli/Kesme Çiçek ve Tomurcuklar	100	175
804	Hurma, İncir, Avokado ve Guava Armudu, Mango, Mangost (Taze/Kurutulmuş)	97	78
1801	Kakao Dane ve Kırıkları (Ham/Kavrulmuş, Bütün/Kırık)	79	170
4101	Sığır ve At Cinsi Hayvanların Derileri-Ham	0	34
1211	Bitki ve Bitki Kısımları (Parfümeride, Eczacılıkta vs. Kullanılan)	43	81
9030	Alfa, Gama, Beta, x Işını, Kozmik vb. Işınları Ölçen Alet ve Cihazlar	0	79
7905	Çinko Saclar, Levhalar, Yapraklar ve Şeritler	15	24
6504	Her Nevi Maddeden Şerit.Birleştirilmesi/ Örülmesiyle Yapılan Şapka ve Başlıklar	15	17
8448	Yardımcı Tekstil Makineleri, Cihazları, ve Aksam, Parçaları	0	16
4421	Ağaçtan Diğer Eşya	10	417

⁸ İGEME, Şubat 2012 Ekvator Ülke Raporu

0807	Kavunlar (Karpuzlar Dahil) ve Papaya (Taze)	8	12
8438	Yiyecek-İçecek Sanayinde Kullanılan Makine ve Cihazlar	0	14
8421	Santrifüjle Çalışan Kurutma, Filtre, Arıtma Cihazları vb	0	16
8537	Elektrik Kontrol, Dağıtım Tabloları, Mücehhez tablolar	0	11
4408	Kaplama ve Kontrplak İçin Yapraklar; Kalın >6mm.	4	13
6505	Parça Halinde Keçe, Dantel, Dokuma Maddelerinden Şapka, Başlık	1	3
8471	Otomatik Bilgi İşlem Makineleri, Üniteleri	0	11
0306	Akrilik Polimerleri (ilk şekilde)	0	11
7223	Paslanmaz Çelikten Teller	0	10
3402	Yıkama, Temizleme Müstahzarları-Sabunlar Hariç	0	9
8473	Yazı, Hesap, Muhasebe, Bilgi İşlem, Büro İçin Diğer Makine ve Cihazların Aksanı	0	9

Kaynak: ITC Trademap

İki Ülke Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

28 Kasım-4 Aralık 2010 tarihlerinde Ekvador Dışişleri ve Ekonomik Entegrasyon Bakanlığı Ticaretten sorumlu Bakan Yardımcısı Francisco Rivadeneira'nın ülkemizi ziyareti vesilesiyle, 1 Aralık 2010 tarihinde "Türkiye-Ekvador Ticari İşbirliği Anlaşması" ve "Ekonomik ve Ticari Ortaklık Komisyonu (JETCO) Protokolü" imzalanmıştır.

Diğer taraftan iki ülkenin iş çevreleri arasındaki ilişkilerde de son dönemde canlanma gözlenmektedir. DEİK heyetinin 20-24 Eylül 2010 tarihleri arasında Ekvador'u ziyareti vesilesiyle İşbirliği Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

Türkiye ile Ekvador arasında ayrıca "Enerji Sektöründe İşbirliği Anlaşması" bulunmaktadır.

İhracat Potansiyeli Olan Başlıca Sektörler

Ekvador Hükümeti yerel üretim kapasitesinin gelişimini desteklemekte ve altyapı projelerine yatırım yapmayı hedeflemektedir. Zengin bakır ve gümüş rezervlerine sahip olan Ekvador'da, madencilik sektörü yeni yeni gelişmektedir. Dolayısıyla madencilik makineleri talebi yüksektir.

İş makineleri, tekstil makineleri, otomotiv yedek parça, traktör, medikal cihazlar, kozmetik, kimya, elektrikli kablolar, demir-çelik ürünleri, kauçuktan eşya, iplik ve turizm sektörlerinde de iş potansiyeli yüksektir. Tarım ve gıda ürünlerinden ise fındık, baharat, zeytinyağı, şekerli ve çikolatalı mamuller, biksüvi ve tütün öne çıkmaktadır.

Türkiye-Ekvador Yatırım İlişkileri

Ekvador'da büyük çaplı bir Türk yatırımı bulunmamaktadır.

İki Ülke Arasındaki Ticarete Yaşanan Sorunlar

Coğrafi uzaklık ve ulaşım imkanlarının zayıflığı, Türkiye ile Ekvador iş çevrelerinin temas kurmasını zorlaştıran ve rafların hızlı yenilendiği sektörlerde lojistik açısından dezavantaj yaratan faktörlerdir. Ekvador'da yürürlükte olan ithalat izni uygulaması, yüksek gümrük vergileri ve bazı ürünlere getirilen ithalat yasakları da ikili ticaretin gelişmesinin önündeki engellerdendir.

DEİK/Türk – Amerika İş Konseyleri Ekvador Etkinlikleri

Ekvador ile İş Geliştirme Semineri, 06 Temmuz 2010, TOBB Plaza, İstanbul

Ekvador'un Türkiye Büyükelçisi Sayın Augusto Alejandro Saa Corriere başkanlığında, aralarında Ekvador Büyükelçiliği Müsteşarı Borys A. Mejia Aguirre, Ekvador'un İstanbul Fahri Konsolosu Fadi Nahas, Peru Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Luis Escalante-Schuler, Peru'nun İstanbul Fahri Konsolosu Jak Hayim ve Ekvador'un İhracat ve Yatırımı Geliştirme Örgütü CORPEI'in İhracat Geliştirme Müdürü Julio Moscoso Valenzuela'nın da yer aldığı 'Ekvador ile İş Geliştirme Semineri' DEİK/ Türk-Brezilya ve Meksika İş Konseyleri'nin ev sahipliğinde, 6 Temmuz 2010 tarihinde TOBB Plaza'da gerçekleştirildi. Anılan toplantıya, DEİK/Türk-Amerika İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı ve Güney Amerika Sorumlusu Aykut Eken, Türk-Meksika İş Konseyi Başkanı Varol Dereli, Başkan Yardımcıları Silvyo Benbassat, Arif Kenan Turkantos, Eser Olcay Avunduk, Konsey Üyesi Namık Kemal Ekinci ve DEİK / Dünya-Türk İş Konseyi Amerika Bölge Komitesi Üyesi Tansal Mete Akçaylı katıldı. Aykut Eken, konuk heyeti takdiminin ardından açılış konuşmasında bölgenin Türkiye için artan önemine işaret etti. Ekvador ile Türkiye arasındaki ikili ilişkileri geliştirmek, Ekvador'un sunduğu fırsatlar konusunda bilgilendirmek ve Latin Amerika ülkeleri ile ilgili farkındalığı artırmak amacı ile düzenlenen seminer, Ekvador ve diğer Latin Amerika ülkeleriyle iş yapma hususunda bilgi sahibi olmak ve bu ülkelerle kurulan ticari ilişkilerin gelişimine katkıda bulunmak isteyen katılımcıları biraraya getirdi. Büyükelçi Saa Corriere, ülkenin coğrafi ve jeopolitik konumu, potansiyel ihracat-ithalat kapasitesi, uluslararası pazardaki ticari payı ve işbirlikçileri ile örneklendirdiği ekonomik gelişmişlik düzeyini aktaran bir sunum gerçekleştirdi. Ardından, CORPEI'in İhracat Geliştirme Müdürü Valenzuela ise, Ekvador ve Türkiye arasındaki ticari ilişkileri ve ticaret hacmini ele aldığı sunumunda, ülkelerinin uluslararası pazardaki ticari girişimleri, yatırım projeleri ve pazar payları, turizm potansiyeli ve yabancı yatırımcılara sunulan imkanlara vurgu yaptı. Soru-cevap kısmının ardından seminer, Ekvador heyeti tarafından Sayın Eken'e ve DEİK tarafından da Ekvador Büyükelçisi'ne hediye takdim edilmesiyle son buldu.

Ekvador Ticaret Müsteşarı ile Toplantı, 15 Temmuz 2010, TOBB Plaza, İstanbul

Ekvador Cumhuriyeti Büyükelçiliği Ekonomik ve Ticari İlişkiler Müsteşarı Sayın Borys A. Mejia Aguirre ve Türkiye'de taze meyve ihracatı yapan Unifrutti Şirketi'nin Türkiye Genel Müdürü Arturo Aravena Storaker, Ekvador ile Türkiye arasındaki ticari ilişkileri

geliştirmek için girişimlerde bulunmak üzere DEİK/Türk-Amerika İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı ve Güney Amerika Sorumlusu Sayın Aykut Eken, Türk-Meksika ve Brezilya İş Konseyleri Başkan Yardımcısı Silvyo Benbassat ve DEİK temsilcileri ile 15 Temmuz 2010 tarihinde TOBB Plaza'da biraraya geldi. Sayın Aravena Storaker, Ekvador'un Türkiye'ye olan ihraç ürün yelpazesini gül, karides, ton balığı, kakao, tutku meyvası gibi Ekvador'a özgü yirmiden fazla ürüne kadar genişletmeyi planladıklarını belirtti. Ekvador'un coğrafyası, stratejik konumu, turizm potansiyeli ve ihraç ürün yelpazesi hakkında bilgi veren bir tanıtım filminin ardından Müsteşar Meija Aguirre, Türkiye ile yeni bir ticari pazar oluşturmayı planladıklarını ifade etti. Bu amaçla Cumhurbaşkanı Rafael Correa'nın 'her ülkede bir ticari temsilcilik' projesini hayata geçirmek üzere olduğunu kaydetti.

- Gül ticaretinde önde gelen Ekvador'un başlıca alıcılarının Hollanda ve Rusya olduğunu dünya gül ithalat pazarında ise Rusya ve ABD'nin önde geldiğini sözlerine ekleyerek Türkiye'ye de 75 bin ton gül ihraç etmek istediklerini dile getirdi. Sayın Eken ve Benbassat ise gül ithalatının lojistik ve ulaştırma bakımından maliyetli olacağına dikkati çekti. Ayrıca, Antalya'nın halihazırda Rusya'ya gül ihracatı yaptığına değindi.
- Öte yandan Eken, Türkiye'nin çiçek ithalatını büyük oranda Hollanda'dan gerçekleştirdiğini belirtmesinin ardından tutku meyvasının Türk-Ekvador ortak girişimi ile Türk pazarında yer bulabileceğini ifade etti.
- Karidesin Türkiye'de üretim alanının sınırlı olmasıyla beraber ihtiyacın Afrika'dan karşılandığını, kakaoda Dominik Cumhuriyeti'nin dünyada ilk sırada yer aldığını, kahve konusunda maliyetinin daha düşük olması nedeniyle Türkiye'de Arap kahvesinin tercih edildiğini vurgulayan Eken, konserve ton balığının da aynı sebepten dolayı Güney Afrika'dan ithal edildiğini dile getirdi.
- Daha iyi fikir edinilmesi bakımından, Müsteşar Meija Aguirre'dan Ekvador ihraç ürünlerinin fiyat aralıkları ve özelliklerinin yer aldığı detaylı İngilizce ya da Fransızca bir rapor istendi.
- Türk Hava Yolları'nın iki ülke arasında direkt seferler başlatmasının turizme büyük katkı sağlayacağını dile getiren Meija Aguirre'ya bunun ancak ticari ve kültürel ilişkilerin gelişmesine bağlı olarak gerçekleştirilebilecek bir girişim olacağı görüşü aktarıldı.
- Bu çerçevede, her yıl Turizm Bakanlığı tarafından düzenlenen Uluslararası Turizm Fuarı'na Ekvador'un da katılmasını tavsiye eden Sayın Benbassat, 2010 yılı için geç kalındığını ancak 2011 yılı için DEİK üyesi TURSAB'ın da desteği ile Uluslararası Turizm Fuarı'nda Ekvador'un temsil edilmesi ve bu kapsamda Ekvador'a tanıtım gezilerinin düzenlenmesi için girişimlerde bulunabileceğini kaydetti.
- Ekvador kültür gecesi düzenlenmesi gibi etkinliklerin yararlı olacağını vurgulayan Sayın Eken, 3 ülkenin üye olduğu Karayipler ve Latin Amerika Ticaret Derneği Başkanı olarak Ekvador kültür gecesi organizasyonunda da otel ayarlaması konusunda yardımcı olabileceklerini sözlerine ekledi.
- Son olarak Müsteşar Meija Aguirre, Cumhurbaşkanlarının Türkiye ziyareti öncesinde Türkiye'deki kamu ve özel sektör bünyesindeki iş olanakları hakkında işadamlarını bilgilendirmek üzere 15-20 Eylül 2010 tarihleri arasında Sayın Eken'i Ekvador'a davet etti. Eken, böylesi bir ziyaret esnasında, Brezilya'nın FIESP heyeti ile imzaladıkları Ticaret Mutabakatı Zaptı'na benzer bir anlaşmanın Ekvador'un karışı kanat kuruluşu ile de imzalanabileceğini dile getirdi.

Buna ilaveten, Ekvador Cumhurbaşkanı'nın 21 Ekim 2010 İstanbul ziyareti sırasında heriki ülkedeki yatırım olanakları ve ticari fırsatlara ilişkin Türk ve Ekvadorlu girişimcilerce birer sunum gerçekleştirilmesinin yararlı olacağı ve Ekvador Cumhurbaşkanı'nın İstanbul ziyaretini DEİK'in organize ederek ikili görüşmeler ayarlayabileceği kaydedilerek toplantı, her iki tarafın konuyla ilgili olarak gerekli girişimlerde bulunacakları taahhüdü ile son buldu.

Türkiye'de İş Fırsatları Semineri, 20-22 Ekim 2010, Quito-Guayaquil, Ekvador

Ekvador Büyükelçiliği'nin, Cumhurbaşkanı'nın Türkiye ziyareti öncesinde Türkiye'deki kamu ve özel sektör bünyesindeki iş olanakları hakkında işadamlarını bilgilendirmek üzere Aykut Eken'i Ekvador'a davet etmesi nedeniyle düzenlenen İş Forumu'na katılma üzere 19-23 Eylül tarihleri arasında Aykut Eken Ekvador'a gitti. Eken; hem Quito'da hem Guayaquil'de gerçekleştirilen anılan forumlara katılarak Türkiye'deki iş fırsatlarını Ekvadorlu iş adamlarına anlattı. Eken'in ziyareti esnasında CORPEI ile DEİK arasında bir mutabakat zaptı imzalandı.

Ekvador Ticaret Heyeti ile Toplantı ve İkili Görüşmeler, 29 Kasım 2010, TOBB Plaza, İstanbul

DEİK/Türk-Amerika İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı ve Güney Amerika Sorumlusu Aykut Eken'in ev sahipliğinde, Ekvador'un İhracat ve Yatırımı Geliştirme Örgütü Başkan Yardımcısı Eduardo Egas ve CORPEI Ticaret Geliştirme Müdürü Julio Moscoso'nun katılımlarıyla, 29 Kasım 2010 tarihinde TOBB Plaza'da bir toplantı ve ikili görüşmeler gerçekleştirildi. Anılan toplantıya yaklaşık 70 kişi katıldı. Aykut Eken'in konuk heyeti takdiminin ardından açılış konuşmasında bölgenin Türkiye için artan önemine işaret etti. Ekvador ile Türkiye arasındaki ikili ilişkileri geliştirmek, Ekvador'un sunduğu fırsatlar konusunda bilgilendirmek ve Latin Amerika ülkeleri ile ilgili farkındalığı artırmak amacı ile düzenlenen seminer, Ekvador ve diğer Latin Amerika ülkeleriyle iş yapma hususunda bilgi sahibi olmak ve bu ülkelerle kurulan ticari ilişkilerin gelişimine katkıda bulunmak isteyen katılımcıları biraraya getirdi. CORPEI Başkan Yardımcısı Egas ve Ticaret Geliştirme Müdürü Moscoso ülkenin coğrafi ve jeopolitik konumu, potansiyel ihracat-ithalat kapasitesi, uluslararası pazardaki ticari payı ve işbirlikçileri ile örneklediği ekonomik gelişmişlik düzeyini aktaran bir sunum gerçekleştirdi. Sunumda Ekvador ve Türkiye arasındaki ticari ilişkileri ve ticaret hacmini ele alınırken, ülkelerinin uluslararası pazardaki ticari girişimleri, yatırım projeleri ve pazar payları, turizm potansiyeli ve yabancı yatırımcılara sunulan imkanlara da vurgu yapıldı. Soru-cevap kısmının ardından toplantı Ekvador heyeti tarafından Sayın Eken'e ve DEİK tarafından da heyetin Başkanı Egas'a hediye takdim edilmesiyle son buldu. Toplantı sonrası yapılan ikili görüşmelerde ise deniz ürünleri, emlak ve gayrimenkul, çiçekçilik, kakao ve çikolata ile tropik meyveler masalarında Türk firmaları Ekvadorlu muhatapları ile toplam 3 saat süren iş görüşmelerinde bulundular.

Ekvador Ticaret Müsteşarı ile Toplantı, 11 Nisan 2011, TOBB Plaza, İstanbul

Ekvador Ticaret Müşaviri Borys A. Mejia ile DEİK Koordinatör Yardımcısı Merih Kepez, DEİK bünyesinde kurulması gündeme gelen Türk-Ekvador İş Konseyi'nin kuruluş sürecinin detaylarını görüşmek üzere 11 Nisan 2011 tarihinde biraraya geldiler. Mejia, böyle bir konsey kurulmasının kendilerini çok mutlu edeceğini ve Türkiye ile Ekvador arasında halihazırda müzakere sürecinde olan JETCO protokolü kapsamındaki ticaret anlaşmasına büyük katkıda bulunacağına inandıklarını belirtti. Mejia DEİK'e bu konuda katkı vermeye hazır olduklarını ve söz konusu Konsey'in üyesi olmak üzere bazı firmaları önerebileceklerini ilettiler. CORPEI ile DEİK arasında imzalanan mutabakat zaptını da hatırlatan Mejia, CORPEI'nin bu konseyin karşı kanat kuruluşu olmaktan memnuniyet duyacağına inandığını belirtti. Detaylar ile ilgili irtibatla kalınacağına ifade edilmesiyle toplantı sona erdi.

Ekvador Ticaret Müşaviri ile Toplantı, 14 Aralık 2011, TOBB Plaza, İstanbul

Ekvador ile Türkiye arasındaki ticari ilişkileri geliştirmek amacıyla, Ekvador'un yeni atanan Ticaret Müşaviri Mario Idrovo Triviño, DEİK/Türk-Amerika İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı, Güney Amerika Sorumlusu Aykut Eken, Bölge Koordinatörü Aslı Özelli ve Koordinatör Yardımcısı Merih Kepez'in katılımlarıyla 14 Aralık 2011 tarihinde bir toplantı düzenlendi. Ekvador'un Türkiye'ye olan ihracat yelpazesini genişletmeyi planladıklarını belirten Triviño; Ekvador'un coğrafyası, stratejik konumu, turizm potansiyeli ve ihracat ürün yelpazesi hakkında bilgi verdi. Türkiye ile yeni bir ticari pazar oluşturmayı planladıklarını ifade etti. Bu amaçla Cumhurbaşkanı Rafael Correa'nın Mart ayında Türkiye'ye bir ziyarette bulunacağını ifade etti. DEİK'in 2010 yılında CORPEI ile bir mutabakat zaptı imzaladığının bildirilmesinin ardından, Triviño CORPEI'nin özelleştirildiğini, daha önce onun üstlendiği misyonu şimdi PROECUADOR'un (Ekvador Promosyon Ajansı) üstlendiğini belirtti. Bu kapsamda DEİK ile PROECUADOR arasında bir MOU imzalanmasında fayda olacağı; bu imzanın Correa'nın ziyareti esnasında atılabileceği belirtildi. Triviño Türkiye'de faaliyet gösteren müteahhitlik firmalarının Ekvador'da başarılı işler yapabileceğini; bunun için Ekvador'daki ilgili Bakanlık ile iletişime geçilebileceğini aktardı. Müzakereleri devam eden STA konusunda ise; yalnızca muz ile ilgili farklı görüşler olması nedeniyle sonuca henüz ulaşamadığını ilettiler. Ekvador'daki inşaat sektörü ve Türkiye pazarına sokmak istedikleri karides gibi ürünler hakkındaki raporların DEİK üyelerine aktarılmasında fayda olduğu görüşü aktarıldı. Aykut Eken ise DEİK olarak Ekvador Cumhurbaşkanı'nın İstanbul ziyareti kapsamında bir İş Forumu organize edip, ikili görüşmeler ayarlayarak destek vermek istediklerini kaydetti. Toplantı, her iki tarafın konuyla ilgili olarak gerekli girişimlerde bulunacakları taahhüdü ile son buldu.

T.C. Quito Büyükelçisi ile Toplantı, 21 Mart 2012, Konyalı Restoran, İstanbul

T.C. Quito Büyükelçisi Nuri Kaya Bakkalbaşı, DEİK Güney Amerika Sorumlusu Aykut Eken, Bölge Koordinatörü Aslı Özelli ve Koordinatör Yardımcısı Merih Kepez'in katılımlarıyla İstanbul Konyalı Restoran'da bir toplantı gerçekleştirildi. DEİK çatısı altında kurulan Türk-Ekvador İş Konseyi faaliyetlerinin planlanması kapsamında görüş alışverişi yapılmasını teminen gerçekleştirilen toplantıda, Ekvador ile Türkiye arasındaki olası işbirliği alanları tartışıldı. İnşaat malzemeleri, makineler, tüketici ürünleri ve kuru gıda, öne çıkan potansiyel Türkiye ihracat ürünleri olarak ifade edildi.

Ekvador'un güçlü olduğu çiçekçilik ve deniz ürünleri alanlarında ise Ekvador'un know-how'ının Türkiye'de yatırım yapılarak kullanılmasının çevre ülkelerde ortak işbirliklerine fırsat verebileceğinin altı çizildi. Bunların yanı sıra, DEİK ile Pro Ecuador arasında imzalanan anlaşmanın, ticarete daha çift taraflı bakabilecek yeni bir kuruluş sekreteryasında da faaliyete geçebileceği belirtildi. Bu kapsamda Türkiye'nin Guayaquil'deki Fahri Konsolos adayı olan Julio Moscoso'nun devreye girerek bir Ekvador-Türk Ticaret Odası kurma düşüncesi olduğundan bahsedildi. Toplantı Büyükelçi Bakkalbaşı'nın T.C. Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan ile Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın ülkeyi ziyaret ihtimali olduğunu belirtip; DEİK'i de Ekvador'a davet etmesi ile son buldu.

Ekvador Ankara Büyükelçisi ile Öğle Yemeği, 16 Ocak 2013, Konyalı Restoran, İstanbul

DEİK/Türk-Ekvador İş Konseyi tarafından; Ekvador Ankara Büyükelçisi Augusto Alejandro Saa Corriere, Ekvador İstanbul Fahri Konsolosu Fadi Nahas, DEİK/Türk-Amerika İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Aykut Eken, DEİK/Türk-Ekvador İş Konseyi Başkanı Dursun Ali Tever, Başkan Yardımcısı Adnan Ünal, Bölge Koordinatörü Aslı Özelli ve Ekvador Ankara Büyükelçiliğinden Irina Barba'nın katılımları ile bir öğle yemeği gerçekleştirildi. Büyükelçi Corriere'nin ikili ilişkilerin gelişmesinin önemli olduğunu vurguladığı yemekte, Türkiye ve Ekvador arasındaki en önemli ekonomik bariyerin devletlerden kaynaklı ticari engeller olduğu vurgulandı. Türkiye'nin 'korumacı' olduğunu belirten Büyükelçi, Serbest Ticaret Anlaşması'nın ise on bölümden dokuzunun bittiğini ve kısa zamanda tamamlanacağını aktardı. Ekvador'un doğal ürünlerinin Türkiye pazarında tercih edileceğine inandığını belirten Corriere, özellikle muz cipsi ve jumbo karidesin bölgeye özel ürünler olduğunu vurguladı. Toplantıda turizimin ikili ekonomik ilişkilerde önemli bir rol oynayacağına da değinildi. Büyük tur operatörlerine bu bağlamda rol düştüğünü ifade eden Corriere; Ekvador'a yurtdışından bir çok emeklinin taşınarak emlak satın aldığını belirtti. Yaşam standartlarının yüksek olduğuna değinen Corriere, gelişmiş ülkelerdeki aylık bütçe ile Ekvador'da yüksek standartta yaşayabileceğini vurguladı. Yemeğin sonuna Corriere davetlileri Ankara'da misafir etmek istediğini belirtti. Ayrıca Çerkezköy'de "Latin Amerika Anadolu ile Buluşuyor" Toplantısı düzenlenmesi kapsamında, tarihin Oda seçimlerinin neticelendirilmesi sonucunda netleştirilmesine karar verildi. Çerkezköy'e ilave olarak Edirne'nin de ziyaret edilmek istendiği büyükelçi tarafından iletildi. Bu kapsamda Mart ayının daha uygun olabileceği belirtildi. Ankara ziyaretinden önce ise Bölge Başkanları toplantısı yapılmasının gerekli olduğu vurgulandı. Büyükelçi 2013 yılında 2-3 ticaret heyeti planlandığını aktardı. Toplantı Büyükelçi Corriere tarafından katılımcılara hediye takdim edilmesiyle son buldu.